

Laiad lamedad kaunad püsivad taimel väga kaua.

Ilusaid õisi võib samuti süüa.

Ilus uba, mida ei raatsigi süüa

Ilusate õitega lobauba on efektne suveliaan ja samas ka maitsev toidutaim.

Lobauba ehk lablab (*Lablab purpureus* syn. *Dolichos lablab*) on üks iidsemaid kaunvilju. Ta kuulub liblikõieliste sugukonda ja omaette perekonda. Troopilises Aafrikas ja Aasias on lobauba praegu oluline toiduallikas.

Olen seda põnevat kaunvilja juba mõnda aega kasvatanud. Meie seemnepoodides on seemet saada.

Lobauba on üheaastane ronitaim, mis venib suve jooksul vähemalt 2,5 meetri kõrguseks ja vahel kõrgemakski. Suured kolmetised lehed on kohati violetse varjundiga.

Ilusad õied on koondunud korbaratesse, välimuselt meenutavad need aedoõisi. Üks õis õitseb keskmiselt kolm päeva, kogu kobar aga mitu nädalat.

Õitsema hakkab lobauba juunis või juulis (sõltuvalt sellest, kui vara hakata taimi ette kasvatama) ja õisi jätkub kuni külmadeni. Pärast õitsemist moodustuvad ilusad violetset värvi lamedad kaunad (kuni 6 cm pikkused). Kaunad püsivad tal ilusad väga kaua, ka sügisel ehivad nad taimi.

Taimed tuleb ette kasvatada. Seemned pange mulda 4–6 nädalat enne püsivale kasvukohale istutamist. Ühte potikesse võib külvata mitu seemet korraga. Istutage kindlasti rohkem kui üks taim, sest lobauba on risttolmleja.

Seemned idanevad hästi temperatuuril 18–20° ja juba nädalaga pistavad noored taimehakatiseid nina mulla seest välja. Väikestel taimedel näpistage neljanda lehe pealt ladvad maha, et nad saaksid harunema hakata.

Aeda või kasvuhoonesse saab taimed istutada alles siis, kui öökülmaoht on möödas ja muld piisavalt soe, tavaliselt juuni keskpaiku. Taimede vahele jätke vähemalt pool meetrit. Istutades pange taimedele kohe ka toed.

Lobauba on vägagi soojalembene. Aias leidke talle võimalikult soe ja tuulevaikne nurgake. Varjus ta kasvada ei taha, seal ei hakka taim õitsemagi ja viletsal suvel võib isegi hukkuda.

Lobauba armastab kohevat, toitainerikast ja vett hästi läbi laskvat mulda. Kastke teda mõõdukalt. Ma ei ole tähele pannud, et mõni kahjur oleks tema vastu huvi ilmutanud, samuti pole haigused ligi tikunud.

Eelmine suvi oli lobaooale õues kasvamiseks väga halb. Minu tai-

medel kasv seiskus korduvalt, lehed kahvatusid, tekkisid vaid üksikud õied. Taimed olid väga kidurad ja lõpuks augustis hukkusid.

Vastupidiselt õue omadele edenes lobauba kasvuhoones aga ilma eriliste probleemideta.

Õied on tal vapustavalt kaunid: hele- kuni tumelillad, sama kena värvi on ka kaunad. Võrreldes aedoaga on nad laiemad, lamedamad ja lühemad. Tegelikult võiks kaunu võrrelda pigem hernekauntega, sest ots lõpeb terava nokaga. Lobaoo kaunad on nii ilusad, et söömiseks ei raatsigi neid korjata.

Seemnetel ja kauntel on väga mõnus pehme õrn maitse. Ka aroom on hästi meeldiv.

Tooreid kaunu ja seemneid süüa ei tohi. Valminud seemneid tuleb keeta läbi kahe vee, sest need sisaldavad mürgiseid tsüanogeenseid glükosiide. Lisaks teradele võib süüa ka noori kaunu, neid keedetakse nagu rohelisi ube. Kahjuks kaob keetes nende ilus lilla värv.

Ka lehed on söödavad. Noori lehti võib lisada salatitesse, vanaid keeta nagu spinatit. Õied on samuti söödavad, nii toorelt kui aurutatult. Isegi tärkliiserikkaid juuremugulaid võib keeta ja küpsetada. Seega on kogu taim söödav.